

باسمہ تعالیٰ

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دقمرطب ایرانی

سرایان

مجموعه راهنماهای بالینی
روش‌های ساده تشخیص و درمان بیماری‌ها در طب ایرانی

درمان گام به گام نفخ با طب ایرانی

ویرایش اول

عنوان و نام پدیدآور	درمان گام به گام نفخ با طب ایرانی / گروه نویسندگان مهدی پاسالار... [و دیگران]؛ سرپرست تدوین مرتضی مجاهدی؛ [برای] وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر طب ایرانی.
مشخصات نشر	تهران: ایرانیان طب، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۴۸ ص.: جدول، نمودار؛ ۱۳/۵ × ۲۱/۵ س.م.
فروست	مجموعه راهنماهای بالینی. روش‌های ساده تشخیص و درمان بیماری‌ها در طب ایرانی؛ ۲.
شابک	978-622-6175-28-9
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	گروه نویسندگان مهدی پاسالار، مهشید چایچی رقیمی، رسول چوپانی، ابراهیم خادم‌ازغدی، مریم عظیمی، محسن نصیری طوسی.
موضوع	نفخ -- درمان جایگزین. Alternative treatment Flatulence --
موضوع	پزشکی ایرانی. Persian Medicine
موضوع	پزشکی سنتی. Traditional medicine
شناسه افزوده	پاسالار، مهدی، ۱۳۵۶-
شناسه افزوده	مجاهدی، مرتضی، [دکتر]
شناسه افزوده	ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. دفتر طب ایرانی
رده بندی کنگره	۸۶۲RC
رده بندی دیویی	۶۱۲.۸۳
شماره کتابشناسی ملی	۵۸۱۱۲۸۲

مجموعه راهنماهای بالینی

روش‌های ساده تشخیص و درمان بیماری‌ها در طب ایرانی

درمان گام به گام نفخ با طب ایرانی

نویسندگان: مهدی پاسالار، مهشید چایچی رقیمی، رسول چوپانی، ابراهیم خادم، محمدجواد زاهدی، مریم عظیمی، مرتضی مجاهدی، روشنگر مکی نژاد

طراح جلد: زهرا رفیعی

ناشر: ایرانیان طب

نویت چاپ: اول/۴۱۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۷۵-۲۸-۹

تلفن: ۰۲۱۸۸۹۶۳۵۷

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان است. کپی برداری از کتاب به هر روش اعم از فتوکی، دیسکرافتی، تهیه فایل‌های PDF، لوح فشرده، عکس برداری، بازنویسی در وبلاگ‌ها، سایت‌ها، شبکه‌های اجتماعی، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی از ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

۵	مقدمه دکتر خدادوست
۷	کلام نخست
۱۰	کلام نویسنده
۱۱	مقدمه
۱۱	تعریف نفخ
۱۱	اپیدمیولوژی
۱۱	اتیولوژی:
۱۲	کلیات درمان در طب رایج
۱۳	ارزیابی، اقدامات تشخیصی و ارجاع
۱۳	شرح حال
۱۵	معاینه فیزیکی
۱۵	پاراکلینیک
۱۶	تبیین بیماری در طب سنتی ایرانی
۱۸	برخورد گام به گام تشخیصی
۲۰	برخورد گام به گام درمانی
۲۰	تدابیر
۲۰	دارودرمانی
۲۱	سوءمزاج مادی سرد و تر معده یا روده
۲۲	سوءمزاج مادی سرد و خشک معده یا روده
۲۴	سوءمزاج مادی گرم و خشک معده یا روده
۲۵	پیوست ها
۲۵	پیوست ۱: علل نفخ
۲۷	پیوست شماره ۳: درمانهای رایج نفخ
۲۸	پیوست شماره ۴: گیاهان داروئی مؤثر بر نفخ
۳۱	پیوست شماره ۵: تدابیر کلی در نفخ
۳۳	پیوست شماره ۶: تدابیر خاص سوءمزاج سرد و تر (بلغمی)
۳۵	پیوست شماره ۷: تدابیر خاص سوءمزاج سرد و خشک (سوداوی)

www.ketab.ir

« مقدمه »

در اسناد بالادستی از جمله بند ۱۲ سیاست های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری "بازشناسی، تبیین، ترویج، توسعه و نهادینه نمودن طب سنتی ایرانی" آمده و برقراری تعادل و تبادل منطقی میان طب سنتی و طب نوین (رایج) برای هم افزایی تجربیات و روش های درمانی، نیز مورد تأکید قرار گرفته است. در راستای تحقق این سیاست در "بند چ ماده ۷۴" قانون برنامه ششم توسعه ادغام خدمات طب سنتی ایرانی در نظام سلامت جزء تکالیف قانونی تولید سلامت برشمرده شده است. همچنین رویکرد جهانی به سمت استفاده روزافزون از خدمات طب سنتی و مکمل در کنار طب رایج (Integrative medicine) می باشد. با توجه به قدمت چند هزار ساله طب سنتی ایرانی و ریشه دار بودن آن در باور و فرهنگ مردم، استفاده از این ظرفیت با

اقبال فراوان مردم روبروست، لذا آنچه مسلم است دیگر بحث بودن و نبودن قابلیت‌های طب سنتی ایرانی در نظام سلامت مطرح نیست، بلکه موضوع چگونه بودن و چگونگی استفاده منطقی و ضابطه مند این ظرفیت در یک تعامل منطقی با طب رایج مطرح است.

از آنجائیکه از حدود ۱۵۰ سال قبل آموزش و استفاده از ظرفیت های طب ایرانی در نظام رایج آموزش پزشکی کشور نبوده است و از سوئی تنوع منابع معتبری که از حدود ۱۰۰۰ سال قبل تاکنون در دسترس است و همپوشانی بسیاری از اصول و مبانی تشخیص و نیز روش های درمانی، انتخاب روش تشخیص بالینی و درمان صحیح، تجربه شده و مناسب زمان و مکان امروزی و بعضاً تطبیق بیماری ها، داروها (اعم از مفردات و مرکبات) با یافته های جدید کار بسیار سخت و پیچیده ای خواهد بود، و اساساً بدلیل نبود یک کتاب مرجع آموزشی برای دستیاران و متخصصین این رشته، روش های تشخیصی و درمانی متفاوت در دانشکده ها و گروه های طب ایرانی کشور ارائه می شود. به همین دلیل درصدد بر آمدیم تا با تشکیل کمیته های تخصصی از متخصصین، دستیاران و اساتید طب ایرانی از سراسر کشور که در موضوع بیماری خاصی تجربه بیشتری دارند، کارآزمایی ها و پایان نامه هایی را در این موارد هدایت کردند و در بالین نیز در موضوع خاصی مجرب هستند، طی یک فرایند تعریف شده ای راهنمای تشخیصی و درمانی برای بیماریهای شایع نوشته شود تا هم کمک به آموزش واحد نماید و هم در درمان گام به گام بیماری ها کاربرد داشته باشد و مهمتر اینکه با رعایت خط قرمزهای طب رایج به نوعی تبیین شود که مورد استفاده پزشکان طب رایج هم باشد.

بدیهی است این مهم آغاز راه است، و قطعاً پذیرای پیشنهادات و انتقادات سازنده و مستند همه همکاران عزیز خواهیم بود تا با بازنگری و انجام اصلاحات مستند در ویرایش های بعدی، محتوای دقیق تری تقدیم علاقه مندان به استفاده منطقی از ظرفیت این مکتب طبی در کنار طب رایج گردد. این مهم به همت، پشتکار و مدیریت استاد فرهیخته جناب آقای دکتر مجاهدی با حمایت ریاست محترم دانشکده طب سنتی ایرانی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و همکاران ستودنی و در خور تقدیر است.

دکتر محمود خدادوست

مشاور وزیر و سرپرست

دفتر طب ایرانی